Świat zawodów w oczach dziecka przedszkolnego

8 lutego 2013

Podstawowym źródłem wiedzy najmłodszych o zawodach jest obserwacja bezpośrednia. Dziecko w wieku przedszkolnym właśnie dzięki niej gromadzi wiedzę o pracy i zawodach. Są to zazwyczaj najpopularniejsze zawody np.: lekarza, pielęgniarki, sprzedawcy, fryzjera czy nauczyciela. Dzięki bezpośredniemu doświadczeniu, zaobserwowane czynności zawodowe stają się bliższe i bardziej zrozumiałe.

Dziecko w wieku przedszkolnym rozpoznaje te zawody, z którymi styka się w swoim otoczeniu. Są one najczęściej związane z pracą ręczną (manualną) oraz wzbudzające uwagę dziecka ze względu na wyróżniający strój czy akcesoria np. policjant i strażak[1]. Młody człowiek z łatwością spostrzeże czerwony strażacki samochód jadący z głośną syreną oraz strażaka ze względu na jego charakterystyczny kask i niezbędne narzędzia pracy.[2]

Wiedzę o zawodach dziecko w wieku przedszkolnym czerpie także poprzez obserwację pośrednią, na którą składa się świadome i planowe spostrzeganie zjawisk za pomocą książek, radia, telewizji, filmów, obrazów.

Informacje związane z wykonywaniem różnych zawodów dziecko pozyskuje również od rodziców i członków rodziny. Najmłodsi pytają matkę, ojca, babcię o zawody nie tylko bliższego, ale i dalszego otoczenia[3]. W ten sposób uzupełniają swoją wiedzę związaną z wykonywaniem różnych czynności, używaniem maszyn i narzędzi, zaznajamiają się także z wymaganiami zawodowymi, które trzeba spełnić, by być dobrym pracownikiem.

W przedszkolu dziecko zdobywa wiedzę o zawodach m.in. poprzez zabawę, udział w spotkaniach z przedstawicielami różnych zawodów, poznawanie warsztatu ich pracy, udział w wycieczkach

do zakładów pracy, a następnie odwzorowują ją w pracach, wytworach z prac plastycznych.[4] Odpowiednio zorganizowane kontakty społeczne stanowią bogate źródło informacji oraz bezpośrednie zetknięcie z przedmiotami, faktami i zjawiskami życia społecznego.

Uzyskane doświadczenia i przeżycia, które związane są ze światem zawodów należy systematycznie precyzować i wzbogacać poprzez różne treści i formy pracy. W realizacji założeń niezbędne jest wykorzystanie zabawowych zestawów tematycznych. *?Dzieci mogą sobie wyobrażać siebie w określonej roli zawodowej i przeprowadzić na tej podstawie różne zabawy [?] Wymieniony charakter procesów poznawczych i właściwości psychicznych dzieci w wieku przedszkolnym determinuje przede wszystkim rodzaj treści, zakres i jednolitość postaw wobec zawodu [?] Jak już wspomniano postawy te dotyczą tych zawodów, które dziecko jest zdolne poznać mając do dyspozycji myślenie obrazowe oraz związaną z nim pamięć i uwagę mimowolną.?**[5]***

Dzieci przedszkolne w poszczególnych latach życia różnią się między sobą w pojmowaniu znaczenia pracy zawodowej. Starsze znacznie pełniej rozumieją np. aspekt ekonomiczny zawodu, już w sześciolatki łączą pojęcie pracy zawodowej z wartością pieniądza. Obierają tym samym zawód, jako pracę, która prowadzi do określonych wyników.

Znajomość poszczególnych zawodów, które wyszczególniają dzieci pod koniec wieku przedszkolnego, związana jest z procesem spostrzegania i wyobraźni, a te uwarunkowane są pamięcią i uwagą. Między sześciolatkiem a trzylatkiem zaznacza się znacznie większy zasób słów, co prowadzi do połączenia czynności z wynikiem[6].

Dzieci traktują świat zawodów, jako wesołą zabawę-czynności związane z wykonywaniem pracy zawodowej sprawiają im wiele radości i satysfakcji. Ten emocjonalny akcent stanowi podstawę, dla której powstają w podświadomości dziecka pierwsze plany zawodowe. Dzieci w wieku przedszkolnym

wybierają zawody pod wpływem marzeń i życzeń zawodowych, ze względu na samą czynność, która jest pełna wdzięku i przyjemności.

---

[1] *Od manualizmu do pedagogiki pracy*. Red. B. Baraniak. Warszawa 2010, Difin.

[2] S. Skrzypiec, *Kształtowanie postaw dzieci i młodzieży wobec pracy zawodowej.* Warszawa 1979, WSiP, s. 83.

[3] B. Grzeszkiewicz, op. cit., s. 130-132.

[4] T. Nowacki, *Metodologia pedagogiki pracy.* Warszawa 1978, WSiP.

[5] S. Skrzypiec, op. cit., s. 88.

[6] tamże, s. 87.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis pisanie prac z pedagogiki - fachowa pomoc w pisaniu prac.